

Nota zienswijzen
Ontwerp-omgevingsvergunning

Asserstraat 119-121
Zuidvelde

Juli 2017

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
1.	Reclamant 1	Stankhinder door het plan Gevreesd wordt voor meer stankoverlast vanwege de uitbreiding van beide bedrijven (Asserstraat 94-96 en 119-121) omdat men dat ook nu al ervaart. <u>Reactie gemeente:</u> In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat vanwege de aangevraagde activiteiten van zowel het bedrijf aan de Asserstraat 94-96 als het bedrijf aan de Asserstraat 119-121, in de omgeving inderdaad meer geur waargenomen kan worden. Hieronder volgt een nadere toelichting. <i>Emissie door het houden van dieren</i> De aanvragen van beide bedrijven zijn getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv), het beoordelingskader voor geur. In de Wgv is bepaald dat voor dieren met een geuremissiefactor (waarvan in het onderhavige geval sprake is), de geurbelasting op geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom buiten een concentratiegebied maximaal 8,0 ouE /m³ mag bedragen. Voor het bepalen van de geuremissie moet het programma V-Stacks vergunning worden toegepast. Dit programma gebruikt klimaatgegevens en verschillende relevante stalparameters om de uiteindelijke geurbelasting in op geurgevoelige objecten in de omgeving te berekenen. Bij de aanvragen zijn exemplaren van de geurberekening toegevoegd, uitgevoerd met het programma V-Stacks vergunning. Resultaat van de berekeningen wijst uit dat ter plaatse van de maatgevende woningen, in beide gevallen, kan worden voldaan aan de gestelde norm van maximaal 8,0 ouE /m³; - Asserstraat 94-96, veroorzaakt maximaal 7,0 ouE /m³; - Asserstraat 119-121 veroorzaakt maximaal 7,8 ouE /m³. <i>Emissie door de stookinstallatie</i> Naast het houden van dieren is binnen de inrichting aan de Asserstraat 94-96 geen stookinstallatie (anders dan een gasgestookte ketelinstallatie) aanwezig. Op het perceel aan de Asserstraat 119-121 is deze wel aanwezig. Voor zowel het verbranden van aardgas als biomassa in een stookinstallatie zijn de voorschriften van het Activiteitenbesluit van toepassing. Er zijn geen (extra) voorschriften in de vergunning opgenomen ter beperking van de geuremissie en hiervoor gelden de randvoorwaarden van de Wgv eveneens niet. Maatgevend voor de geur van een stookinstallatie is de uitstoot van SO₂, fijnstof en koolwaterstofverbindingen (CxHy). De uitstoot van deze stoffen wordt geregeld in het Activiteitenbesluit en het Besluit typekeuring verwarmingstoestellen. Verder geldt vanuit het Activiteitenbesluit (afdeling 2.3) een zorgplicht voor het voorkomen van of het beperken tot een aanvaardbaar niveau van geurhinder. Bij het bepalen van een aanvaardbaar niveau van geurhinder moet rekening worden gehouden met de volgende aspecten: - de bestaande toetsingskaders, waaronder lokaal geurbeleid; - de geurbelasting ter plaatse van geurgevoelige objecten; - de aard, omvang en waardering van de geur die vrijkomt bij de betreffende inrichting; - de historie van de betreffende inrichting en het klachtenpatroon met betrekking geurhinder; - de bestaande en verwachte geurhinder van de betreffende inrichting, en - de kosten en baten van technische voorzieningen en gedragsregels in de inrichting.

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		Binnen de gemeente Noordenveld is geen geurbeleid vastgesteld. Binnen de inrichting aan de Asserstraat 119-121 wordt een stookinstallatie gerealiseerd die voldoet aan de laatste stand der techniek. De biomassaketel aan de Asserstraat 119-121 is voorzien van een multicycloon stofafscheider en een elektrostatisch filter voor rookgasontstoffing. Gezien de genomen maatregelen ter voorkoming van emissies er sprake is van een bestaande situatie en het feit dat nooit eerder klachten zijn ontvangen in relatie tot de stookinstallaties, is overwogen dat de stookinstallaties voor beide adressen voldoen aan een aanvaardbaar niveau van hinder. Derhalve is het stellen van maatwerkvoorschriften in dit geval niet overwogen. Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Toename van fijnstof Uit een recent onderzoek blijkt tevens dat door de uitstoot van fijnstof bij omwonenden binnen een straal van 1 kilometer rondom een pluimveebedrijf de volksgezondheid afneemt. Verwezen wordt naar het RIVM-rapport "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden uit 2016". Om de uitstoot van fijnstof te beperken worden de nieuw te bouwen stallen voorzien van additionele techniek. Reclamant vraagt zich of het haalbaar is om het gestelde doel te bereiken aangezien onderzoeksresultaten en een deugdelijke motivering hiertoe ontbreken. <u>Reactie gemeente:</u> Het Besluit emissiearme huisvesting schrijft voor dat nieuw te bouwen dierenverblijven een maximale emissiewaarde krijgen toegekend voor het onderdeel fijnstof (PM10). In het onderhavige geval betekent dit dat de nieuw te bouwen stal emissiearm moet worden uitgevoerd ter beperking van de uitstoot van PM₁₀. Voor het houden van vleeskuikens geldt een maximale emissiewaarde 16 gram PM₁₀/dierplaats/jaar afkomstig uit het huisvestingssysteem. De technische uitvoeringseisen zijn bepalend of sprake is van een bepaald soort huisvestingssysteem of niet. Voor het voldoen aan de technische uitvoeringseisen is in het Activiteitenbesluit de verplichting opgenomen om te voldoen aan de beschrijving (artikel 3.123 lid 2). Daarnaast is opgenomen dat eveneens moet worden voldaan aan de gebruiksvoorschriften van de stalbeschrijving (artikel 3.123 lid 3). Deze artikelen hebben een rechtstreekse werking. Toegestane systemen worden genoemd in bijlage 1 bij de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). Het ionisatiesysteem met negatieve coronadraden is hierin opgenomen en krijgt een reductie van 49% toegekend. De reductie van fijnstof moet worden behaald ten opzichte van een traditioneel systeem waarvoor een fijnstofemissie van 22 gram PM₁₀/dierplaats/jaar is vastgesteld. In het geval van de maatschap Janssen wordt de uitstoot in de nieuwe stal met 49% gereduceerd wat overeenkomt met $(22 \times 0,51 =) 11,22$ PM₁₀/dierplaats/jaar. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de maximale emissiewaarde van het Besluit emissiearme huisvesting. De veehouder heeft slechts de mogelijkheid om systemen toe te passen die zijn toegestaan op grond van bijlage 1 Rav. Desondanks kunnen wij hierover nog het volgende kwijt. Voordat een stalsysteem wordt toegelaten tot bijlage 1 van de Rav, wordt deze uitgebreid getest onder de proefstalregeling. Hierbij worden stalsystemen uitgebreid bemeten en getest onder toezicht en begeleiding van een technische adviescommissie Rav (TacRav). <u>Wet luchtkwaliteit en Regeling beoordeling luchtkwaliteit</u> In hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) worden luchtkwaliteitseisen gegeven door verwijzing naar bijlage 2 van de Wm waarin de grenswaarden voor, onder andere, PM₁₀ zijn gegeven. De wijze waarop de PM₁₀-uitstoot van bedrijven moet worden berekend is

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		vastgelegd in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit. In de praktijk betekent dit dat de uitstoot van fijnstof moet worden berekend met behulp van het programma ISL3a waarbij de berekende waarden een jaargemiddelde achtergrondconcentratie van maximaal 40 microgram per m³ en een 24-uursconcentratie van 50 microgram per m³ welke maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden. Uit de berekeningen die bij de aanvragen is gevoegd blijkt dat de concentratie fijnstof (PM₁₀) ter plaatse van de omliggende woningen maximaal 21,8 microgram per m³ bedraagt. Het aantal overschrijdingen bedraagt maximaal 9,4 dagen per jaar. Het effect van de beide bedrijven gezamenlijk is daarnaast ook inzichtelijk gemaakt, deze bedraagt 23,36 microgram per m³. Het bijbehorende aantal overschrijdingsdagen betreft 12,5 dagen. De concentratie fijnstof (PM₁₀) en het aantal overschrijdingsdagen vallen binnen de normen voor luchtkwaliteit uit de Wm. Reclamant heeft daarnaast geen argumenten - gebaseerd op algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten - naar voren gebracht waaruit blijkt dat het in werking zijn van de inrichtingen en de aangevraagde activiteiten wel leiden tot zodanige risico's voor de volksgezondheid dan wel voor de gezondheid van reclamant in het bijzonder. In dat licht gezien heeft de gemeente geen aanleiding gezien om nadere voorschriften aan de vergunning te moeten verbinden. Zie in dit verband ook de uitspraak van de Raad van State, 201607199/1/A1, 17 mei 2017. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Onjuiste afbakening inrichting Volgens reclamant betreffen de percelen Asserstraat 94-96 en Asserstraat 119-121 in feite één inrichting. Tussen de bedrijven bestaat een familierechtelijke relatie (vader en zoon), waarbij de ouders op Asserstraat 96 wonen en de zoon op Asserstraat 94. Op beide percelen worden dezelfde bedrijfsactiviteiten uitgevoerd. Zo wordt de houtkachel zowel op het perceel Asserstraat 94-96 als op het perceel Asserstraat 119-121 gebruikt. Ook woont de bedrijfsleider van beide bedrijven op perceel Asserstraat 121. Gelet op bovengenoemde omstandigheden kan niet worden uitgegaan van twee inrichtingen, aldus reclamant. <u>Reactie gemeente:</u> Of twee agrarische bedrijven samen één inrichting vormen is afhankelijk van de omstandigheden. In artikel 1.1 lid 4 van de Wm zijn de criteria hiervoor te vinden. Er moet sprake zijn van voldoende bindingen en de bedrijven moeten dicht genoeg bij elkaar liggen. Volgens vaste jurisprudentie moet sprake zijn van voldoende technische, functionele en organisatorische samenhang. Daarnaast mag de onderlinge afstand tussen de onderdelen niet te groot zijn. Gelet op de familierechtelijke relatie en de nabijheid van beide bedrijven is in een vroeg stadium reeds onderzocht of nog steeds sprake is van twee inrichtingen. Tijdens het vooroverleg is grondig doorgesproken over de verschillende onderdelen. Daarbij zijn de volgende essentiële onderdelen betrokken: - zeggenschap; - mestboekhouding; - financiële boekhouding; - personeel over en weer; - kan de 1 zonder de ander; - gezamenlijk materieel (afschrijving etc.). Op grond hiervan concluderen wij dat overeenkomstig aanvraag en voorgaande vergunningen sprake is van twee afzonderlijke inrichtingen zoals dat ook in het ontwerpbesluit is omschreven. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit.

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		Uitbreiding in strijd met Provinciaal omgevingsplan II en artikel 3.21 Omgevingsverordening Beide bedrijven moeten gezien worden als 1 inrichting en zijn daarom groter dan 2 ha. Volgens het Provinciaal omgevingsplan mogen bedrijven niet groter zijn dan 1,5 ha en bij gebleken noodzaak een grotere oppervlakte. De motivering van de noodzaak ontbreekt. Dit is in strijd met artikel 3.21 van de Omgevingsverordening. <u>Reactie gemeente:</u> Er is niet sprake van 1 bedrijf, maar van 2 afzonderlijke bedrijven (zie hierboven). Het Provinciaal omgevingsplan II is niet meer actueel beleid. Het actuele beleidskader van de provincie is de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening Drenthe. Het beleid daarin gaat uit van een bouwvlak voor intensieve veehouderij van 1,5 ha. Bij winst voor milieu of dierenwelzijn en landschappelijke inpassing mag dit worden vergroot tot 2 hectare. Dit is in de ruimtelijke onderbouwing aangetoond. De provincie heeft de onderbouwing getoetst en goed bevonden. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Natuurbeschermingsvergunning Momenteel is de uitstoot van ammoniak hoog. De aanvrager heeft echter voor twee woningen de bestemming "agrarisch" verkregen. Hierdoor is er een kans op forse toename van de concentratie ammoniak. Gelet op deze omstandigheden is reclamant van mening dat er beoordeeld moet worden of de omgevingsvergunning wel in overeenstemming is met de natuurbeschermingsvergunning. <u>Reactie gemeente:</u> De uitstoot van ammoniak op natuurgebieden wordt geregeld in de Wet natuurbescherming waarin eveneens een vergunningstelsel is opgenomen. Voor de activiteiten van de beide pluimveehouderijen is daarom naast de aanvraag omgevingsvergunning eveneens een vergunning ingevolge de Wet natuurbescherming aangevraagd, waarvoor de provincie Drenthe bevoegd gezag is. Nu een aparte procedure wordt gevolgd in het kader van de Wet natuurbescherming, wordt de omgevingsvergunning onafhankelijk hiervan getoetst. Deze zienswijze leidt derhalve niet tot aanpassing van het besluit. Plan leidt tot aantasting van het landschappelijk beeld De 2 bedrijven staan tegenover elkaar. Hierdoor ontstaat een industriële uitstraling. Dit is negatief voor het landschappelijk beeld. De archeologische waarden die in het plangebied aanwezig zijn, worden onvoldoende gewaarborgd. <u>Reactie gemeente:</u> In het plangebied is archeologisch onderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat er in het plangebied een lage verwachtingswaarde ten aanzien van archeologische waarden is. Het aspect archeologie is daarmee voldoende geborgd. Ook is er een erfinrichtingsplan opgesteld. Hiermee wordt het bedrijf op een juiste wijze in het landschap ingepast. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Het plan leidt tot waardevermindering van het bedrijf van reclamant Het aantal dieren en de concentratie van ammoniak en fosfaat neemt toe. Een eventuele aanvraag voor uitbreiding van het melkveehouderijbedrijf van reclamant zal afgewezen kunnen worden op grond van het aantal dieren en concentratie ammoniak en fosfaat die reeds in het betreffende gebied aanwezig zijn. Dit vormt een belemmering voor de ontwikkeling en groei van het bedrijf van reclamant. Hierdoor kan het bedrijf van reclamant in waarde verminderen.

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		<u>Reactie gemeente:</u> De uitstoot van ammoniak op gebieden wordt getoetst in het kader van de Wet natuurbescherming, de gevolgen vanwege de uitstoot van fosfaat worden geregeld in de Meststoffenwet. Voor beide wetten is een ander bestuursorgaan aangewezen als bevoegd gezag. Gezien de huidige stand van de wetgeving heeft de onderhavige uitbreiding van de pluimveehouderijen geen effect op de uitbreidingsmogelijkheden van het melkveebedrijf van reclamant. Als reclamant van mening is dat zijn bedrijf in waarde verminderd, kan hiervoor een planschadeverzoek bij de gemeente worden ingediend. Dit kan nadat de vergunning onherroepelijk is. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Verdere uitbreiding Aangezien de aanvrager naast de pluimveebedrijven voldoende akkerbouwgrond bezit, vreest reclamant dat na de bouw van deze stallen het bedrijf nog verder zal uitbreiden. Bovendien heeft de aanvrager momenteel voor Asserstraat 117 en 92 een veehouderijvergunning verkregen. Reclamant stelt dat een verdere uitbreiding de overlast zal doen toenemen. <u>Reactie gemeente:</u> Bij de beoordeling van een aanvraag (hetgeen is aangevraagd) voor een omgevingsvergunning milieu wordt getoetst aan het wettelijk toetsingskader. In artikel 2.14 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is het milieuhygiënisch toetsingskader beschreven. Bij de toetsing zijn alle relevante milieuaspecten beoordeeld. Het toetsingskader bevat milieunormen die voldoende bescherming moeten bieden aan de (directe) leefomgeving. Uit de beoordeling volgt dat de aanvraag voldoet aan het te toetsen kader. Voor mogelijk verdere uitbreidingen van de bedrijven zullen in de toekomst opnieuw vergunningen moeten worden aangevraagd. Wat nu geen deel uit maakt van de aanvraag is/wordt nu ook niet vergund. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit.
2.	Reclamant 2	Procedureel Artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht geeft aan dat er een verklaring van geen bedenkingen van de raad is vereist. De gemeenteraad van Noordenveld heeft besloten dat er alleen een verklaring van geen bedenkingen nodig is als 3 of meer raadsleden binnen 2 weken de aanvraag aan zich trekken. Eerder heeft de Afdeling aangegeven dat het volledig uitsluiten van een categorie van gevallen in strijd is met de wet en dat een algemene verbindend voorschrift zoals dat hier was bedoeld. De toegepaste procedure van gemeente Noordenveld is te onbepaald en daarmee in strijd met de rechtszekerheid. Een termijn van twee weken en vereiste 3 raadsleden is te onbepaald en rechtsonzeker. <u>Reactie gemeente:</u> Er is inderdaad jurisprudentie dat een besluit dat een verklaring van geen bedenkingen nooit is vereist, niet kan worden aangemerkt als een aanwijzing van een categorie van gevallen. Echter in onze situatie is dat niet het geval. Bij ons kan de gemeenteraad juist alle soorten gevallen aan zich trekken, waardoor in principe bij alle categorieën van gevallen een verklaring van geen bedenkingen vereist kan zijn. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Onjuiste afbakening inrichting Reclamanten 2 stellen zich op het standpunt dat de percelen Asserstraat 94-96 en Asserstraat 119-121 in feite één inrichting betreffen. Op beide percelen wordt pluimvee gehouden en voorziet het bedrijf op perceel 119-121 in warmtevoorziening van de stallen op perceel 94-96. Op Asserstraat 96 wonen de ouders en op nummer 94 de zoon. De bedrijfsleider van beide bedrijven woont op perceel 121. Het huisnummer 119 wordt verhuurd. Reclamant stelt dat ten onrechte niet wordt uitgegaan van één inrichting, gelet op de familierechtelijke

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		banden, de bedrijfssituatie en de nabijheid van de bedrijven. <u>Reactie gemeente:</u> Zie onze reactie bij de zienswijze van reclamant 1, onder het kopje "Onjuiste afbakening inrichting". Nu van twee aparte inrichtingen wordt uitgegaan, is geen sprake van een uitbreiding in strijd met de voorschriften van het Besluit m.e.r. en kon derhalve volstaan worden met de m.e.r.-beoordeling. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Artikel 3.21 Omgevingsverordening Er wordt niet voldaan aan artikel 3.21 van de Omgevingsverordening. Dit omdat niet duidelijk wordt gemaakt welke winst er is voor het milieu. Qua landschappelijke inpassing wordt alleen aan de noordzijde nieuwe beplanting aangelegd. De instandhouding van de landschappelijk inpassing is nu niet geborgd. <u>Reactie gemeente:</u> Het provinciale beleid gaat uit van een bouwvlak voor intensieve veehouderij van 1,5 ha. Bij winst voor milieu of dierenwelzijn en landschappelijke inpassing mag dit worden vergroot tot 2 hectare. Dit is in de ruimtelijke onderbouwing aangetoond. De provincie heeft de onderbouwing getoetst en goed bevonden. Op basis van het erfinrichtingsplan is inderdaad geconcludeerd dat nieuwe beplanting aan de noordzijde voor de landschappelijke inpassing voldoende is. Echter de instandhouding hiervan is nog niet als voorwaarde in de vergunning opgenomen. Dit zal alsnog als voorwaarde in de vergunning worden opgenomen. Geur, stank en fijnstof Reclamant stelt dat op dit moment het woon- en leefklimaat van hen al ernstig is overbelast en dat de leefkwaliteit van de directe omgeving als gevolg van de uitbreiding van de beide percelen Asserstraat 94-96 en Asserstraat 119-121, met de bijbehorende nadelige emissies, ernstig in kwaliteit zal afnemen. Gesteld wordt dat het woon- en leefklimaat van reclamant onevenredig wordt aangetast daar er geen goed woon- en leefklimaat is en daarmee zijn de uitbreidingen in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Volgens reclamant is het opvallend te noemen dat Asserstraat 123, nu juist het adres van reclamant en van uitermate belang voor de afweging van belangen, in de tabellen op pagina 19 van de ruimtelijke onderbouwing van zowel Asserstraat 94-96 en Asserstraat 119-121, ontbreekt. Dat terwijl de woning als geurgevoelig object is aan te merken. Volgens reclamant zitten er verschillen in de aanvraag en de ontwerpvergunning met betrekking tot de biomassakachel op het naburige perceel Asserstraat 119-121. Daarbij wordt gesproken over dat de biomassakachel hout zal verbranden maar elders wordt er over gesproken dat de biomassakachel ook (kippen)mest zal verbranden, hetgeen gevolgen heeft voor stank en geur. Dat is niet inzichtelijk gemaakt. Reclamant stelt op grond van het voorgaande dat van een zorgvuldige voorbereiding en deugdelijke motivering, geen enkele sprake is. Verwezen wordt naar het RIVM-rapport "Veehouderij en Gezondheid Omwonenden uit 2016". Volgens het rapport is het, gezien het voorkomen van specifieke vormen van blootstelling in dit gebied, niet zonder meer duidelijk of de resultaten van het onderzoek zijn te generaliseren voor het hele land. In feite komt het er op neer dat in gebieden met een hoge veedichtheid nader onderzoek naar de gezondheidseffecten moet worden verricht. In onderhavig geval is het perceel van reclamant op zeer korte afstand gelegen van een tweetal pluimveehouderijen en binnen een kilometer nog een aantal agrarische bedrijven met onder andere een mestvergister. In dit geval dient er nader onderzoek te worden gedaan naar de effecten op de gezondheid, zeker nu reclamant COPD-patiënte is. Nu kan in alle redelijkheid geen juiste afweging van belangen worden gemaakt. De uitbreidingen op het perceel Asserstraat 94-96 en

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		Asserstraat 119-121 vallen niet te ruimen met de uitgangspunten van een goede ruimtelijke ordening, een goed woon- en leefklimaat. Op zijn minst had hier de GGD om advies dienen te worden gevraagd. De cumulatie van geur voor Asserstraat 123 zal 10,6 OUg gaan bedragen. De wettelijke waarde voor geurbelasting is 8 OUg. Nu is de huidige situatie al 9,6 OUg en zal de geurbelasting onevenredig toenemen. In het rapport wordt onder meer gesteld dat de werkelijke geurhinder vaak hoger zal zijn als gevolg van andere geurbronnen. In onderhavig geval is dat uit te sluiten nu op circa 50 meter en op 110 meter afstand, de stallen voor het pluimvee zijn of worden gerealiseerd. De uitbreidingen hebben zonder meer een ernstig nadelig effect voor woon- en leefklimaat van reclamanten 2, zo wordt gesteld. <u>Reactie gemeente:</u> De zienswijze gaat over de uitbreiding van twee bedrijven die tegelijkertijd willen uitbreiden en in de nabijheid van de woning van reclamant zijn gelegen. Reclamant vreest meer overlast van geur en fijnstof vanwege de uitbreiding omdat zij dat ook nu al ervaren. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat vanwege de aangevraagde activiteiten van zowel het bedrijf aan de Asserstraat 94-96 als het bedrijf aan de Asserstraat 119-121, in de omgeving inderdaad meer geur waargenomen kan worden. Voor een nadere toelichting verwijzen wij eveneens naar onze reactie bij de zienswijzen van reclamant 1, onder kopje "Stankhinder door het plan" en kopje "Toename van fijnstof". Aanvullend wordt hieronder de cumulatie van geur en de effecten ten aanzien van gezondheid besproken. <i>Cumulatie van geur</i> De bepaling van de zogenoemde cumulatieve geurhinder (achtergrondbelasting) wordt met het programma "V-Stacks" gebied" vastgesteld. Hoewel de cumulatieve geurhinder in de Wgv niet aan maximale waarden is gekoppeld, geeft de berekening een breder inzicht in de geursituatie in het gebied, doordat zowel de bestaande als de toekomstige situatie in beeld worden gebracht. De individuele belasting (voorgondbelasting) en de cumulatieve belasting van geur kunnen niet met elkaar worden vergeleken. In de zienswijze wordt aangehaald dat sprake zal zijn van een geurbelasting van 10,6 ouE /m³ waar de norm 8,0 ouE /m³ zou zijn. Deze veronderstelling is niet juist. De cumulatieve geurbelasting kan niet één op één worden vergeleken met de individuele geurbelasting. De cumulatieve geurbelasting geeft inzicht in de geursituatie in een gebied als gevolg van meerdere initiatieven te samen (andere veehouderijen en bedrijven) waarbij ook achtergrondconcentraties vanwege verkeer en huishoudens worden verdisconteerd. Desondanks zullen de uitbreidingen van de bedrijven een effect hebben op het woon-en leefklimaat in de omgeving. Indien de achtergrondbelasting, berekend met V-Stacks gebied, uitkomt op een geurbelasting van 10,6 ouE /m³ dan correspondeert dit met een percentage geurgehinderden, in een niet-concentratiegebied, van 20%. Om te bepalen wat veel of weinig geurhinder betekent is aangesloten bij de "GGD-richtlijn geurhinder". Bij 20 % geurgehinderden is nog sprake van een matig woon- en leefklimaat. Binnen deze zone is één woning aanwezig. Dit betreft de woning van reclamant die onderdeel uitmaakt van een bestaande veehouderij. Voor alle overige woningen is sprake van een percentage geurgehinderden van 11% wat, conform de GGD-richtlijn geurhinder, overeenkomt met een redelijk goed woon- en leefklimaat. In de vergunning is verder geen aandacht besteed aan de achtergrondconcentratie. Dit heeft er mee te maken dat de voorgondbelasting, veroorzaakt door de individuele bedrijven, meer dan 50% van de achtergrondbelasting bedraagt. Conform de "Handreiking Wet geurhinder en veehouderij, Aanvulling: bijlagen 6 en 7" gelden als vuistregel dat de voorgondbelasting maatgevend is indien die tenminste de helft bedraagt van de achtergrondbelasting. Daarvan is in het onderhavige geval sprake (7,0 en 7,8 is meer dan 50% van 10,6 (10,6*0,5=5,3)).

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		<i>Gezondheid</i> Het bevoegd gezag is zich bewust van de ontwikkelingen met betrekking tot fijnstof en gezondheid. In onze overwegingen benoemen wij dit specifieke aspect ook in de betreffende paragraaf van de overwegingen. Er zijn op het gebied van gezondheid echter (nog) geen normen of grenzen vastgesteld op basis waarvan een vergunning onder strengere voorwaarden kan worden verleend, dan wel dient te worden geweigerd. Dit betekent dat wij bij de toetsing van aanvragen gebonden zijn aan huidig geldende wet- en regelgeving en dat wij geen mogelijkheid hebben om een bedrijf te verplichten tot verdere maatregelen dan die het bedrijf overeenkomstig de aanvraag reeds neemt. Het VGO-onderzoek waar reclamant naar verwijst is uitgevoerd in het zuiden van Nederland. De resultaten van het onderzoek zijn derhalve niet zondermeer te generaliseren voor het hele land (zie ABRS 12 oktober 2016, 201509405/1/R4). Het VGO wees overigens uit dat infecties met ziekteverwekkers zoals hepatitis E-virus of dragerschap van bepaalde antibioticaresistente bacteriën niet vaker voorkomen bij mensen die in de buurt van een veehouderij wonen. Bovendien wijst het onderzoek uit dat een rol voor bepaalde zoönosen zoals psittacose (papegaaienziekte) of vogelgriep onwaarschijnlijk is. Voor geur en fijnstof zijn wettelijke toetsingskaders vastgesteld die volgens ons toereikend zijn om onaanvaardbare gezondheidsrisico's te voorkomen. Reclamant heeft daarnaast geen argumenten - gebaseerd op algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten - naar voren gebracht waaruit blijkt dat het in werking zijn van de inrichting(en) en de aangevraagde activiteiten wel leiden tot zodanige risico's voor de volksgezondheid dan wel voor de gezondheid van reclamant in het bijzonder. In dat licht gezien heeft de gemeente geen aanleiding gezien om nadere voorschriften aan de vergunning te moeten verbinden. Zie in dit verband de uitspraak van de Raad van State, 201607199/1/A1, 17 mei 2017. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Geluid Uit de rapporten blijkt dat met name in de avonduren wanneer kuikens worden gevangen en de stallen worden schoongemaakt er een forse overschrijding is van de geluidsnormen, zo stelt reclamant. Omdat het zou gaan om een incidentele bedrijfssituatie (max 12 keer per jaar) hoeft hiermee geen rekening te worden gehouden. Let wel, de stallen worden niet gelijktijdig allemaal leeggehaald, schoongemaakt en weer gevuld. Dat gebeurt per stal. Voor perceel 94-96 wordt ten onrechte wel van dat uitgangspunt uitgegaan met als gevolg het onjuiste uitgangspunt dat maximaal 12 keer per jaar sprake is van incidentele bedrijfssituatie. Dat is dus vaker. Alleen gelet hierop ondervindt reclamant al meer dan 12 keer per jaar een geluidsoverschrijding van perceel Asserstraat 94-96. Dat zal nog vaker worden wanneer met een stal wordt uitgebreid. Aangezien Asserstraat 119-121 een vergelijkbare situatie kent en ook daar zal worden uitgebreid, worden zij meer dan 12 keer per jaar geconfronteerd met een te hoge geluidsbelasting. Geen rekening is gehouden met het feit dat reclamant van dat perceel ook de nodige geluidsoverlast ondervindt. Gesteld wordt dat derhalve een forse overschrijding plaatsvindt van het aantal malen dat de nachtrust van reclamanten 2 wordt verstoord. <u>Reactie gemeente:</u> Ten aanzien van het onderdeel geluid is een rapport van een akoestisch onderzoek toegevoegd aan de aanvraag. Dit onderzoek vormt de basis voor de geluidsproductie van het bedrijf en is onderdeel van de vergunning. Uitgangspunt is dat de incidentele bedrijfssituatie voldoet aan het 12-dagencriterium van de Handreiking Industrielawaai, de normen in de vergunning zijn daar ook op toegesneden.

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		In de aanvraag van het bedrijf wordt gesteld dat het 12-dagen criterium voldoende ruimte biedt om de bedrijfsactiviteiten uit te voeren, de voorschriften in de vergunning zijn daarop afgestemd. Wij achten de aanvraag realistisch. De aanvrager moet zich houden aan het maximaal aantal aangevraagde dagen dat de incidentele activiteit voorkomt. Indien het vermoeden bestaat dat de normen uit de vergunning worden overschreden dan kunnen reclamanten een verzoek om handhaving, onderbouwd met feiten en gegevens, indienen bij het bevoegd gezag. Op basis van dat verzoek kan vervolgens worden besloten of er, al dan niet, handhavend moet worden opgetreden. De zienswijze leidt derhalve niet tot aanpassing van het besluit. Waardevermindering Reclamant vreest voor waardevermindering van hun woning. Ook ontbreekt een planschaderisicoanalyse. <u>Reactie gemeente:</u> Als reclamant van mening is dat zijn bedrijf in waarde verminderd, kan hiervoor een planschadeverzoek bij de gemeente worden ingediend. Dit kan nadat de vergunning onherroepelijk is. Met de vergunninghouder is de gemeente een planschadeverhaalsovereenkomst overeengekomen. Het risico ligt derhalve bij de vergunninghouder. Het is ook aan hem om eventueel een planschaderisicoanalyse uit te voeren. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Goede ruimtelijke ordening Het voornemen is in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Bovendien is er strijd met de provinciale Omgevingsverordening. <u>Reactie gemeente:</u> In het kader van de omgevingsvergunning is uitgebreid onderzoek uitgevoerd. Hiermee zijn wij van mening dat de vergunning wel voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Reclamant onderbouw zijn stelling ook niet nader. Voor het punt ten aanzien van de Omgevingsverordening wordt verwezen naar het kopje "Artikel 3.21 Omgevingsverordening". De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit.
3.	Reclamant 3	Uitbreiding Tot dusver kan gesproken worden van een pluimveebedrijf. Wat de familie Janssen nu voorstaat krijgt naar aard en omvang echter de vorm van een industriële onderneming waarvoor naar de mening van reclamant in het landelijke gebied tussen Huis ter Heide en Zuidvelde absoluut géén plaats is. Daarbij vraagt reclamant zich af wanneer de expansie zal eindigen. <u>Reactie gemeente:</u> Bij de beoordeling van een aanvraag (hetgeen is aangevraagd) voor een omgevingsvergunning milieu wordt getoetst aan het wettelijk toetsingskader. In artikel 2.14 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is het milieuhygiënisch toetsingskader beschreven. Bij de toetsing zijn alle relevante milieuaspecten beoordeeld. Het toetsingskader bevat milieunormen die voldoende bescherming moeten bieden aan de (directe) leefomgeving. Uit de beoordeling volgt dat de aanvraag voldoet aan het te toetsen kader. Voor mogelijk verdere uitbreidingen van de bedrijven zullen in de toekomst opnieuw vergunningen moeten worden aangevraagd. Wat nu geen deel uit maakt van de aanvraag is/wordt nu ook niet vergund. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Geur en fijnstof Regelmatig, afhankelijk van de windrichting, ondervindt reclamant stankoverlast van de huidige stallen. Gesteld wordt dat de voorgestane

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		uitbreiding zal leiden tot toename van geur en fijnstof. De kans op longontsteking neemt daardoor aanzienlijk toe. Wat reclamant betreft is dit een zéér ongewenste ontwikkeling en een flinke aantasting van hun woon- en leefgenot. <u>Reactie gemeente:</u> Korthedshalve verwijzen wij naar de beantwoording van de vragen/opmerkingen van reclamant 2, onder het kopje "Geur, stank en fijnstof". Waardevermindering Reclamant vreest voor waardevermindering van hun woning. <u>Reactie gemeente:</u> Als reclamant van mening is dat zijn bedrijf in waarde verminderd, kan hiervoor een planschadeverzoek bij de gemeente worden ingediend. Dit kan nadat de vergunning onherroepelijk is. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Aansluiten bij onderbouwing reclamant 1 en 2 Reclamant verwijst voor een andere onderbouwing van zijn zienswijze naar de zienswijze van reclamant 1 en 2. <u>Reactie gemeente:</u> Voor de beantwoording wordt eveneens verwezen naar de beantwoording van reclamant 1 en 2.
4.	Reclamant 4	Uitbreiding Tot dusver kan gesproken worden van een pluimveebedrijf. Wat de familie Janssen nu voorstaat krijgt naar aard en omvang echter de vorm van een industriële onderneming waarvoor naar de mening van reclamant in het landelijke gebied tussen Huis ter Heide en Zuidvelde absoluut géén plaats is. Daarbij vraagt reclamant zich af wanneer de expansie zal eindigen. <u>Reactie gemeente:</u> Korthedshalve verwijzen wij naar de beantwoording van reclamant 3, onder het kopje "Uitbreiding". Geur en fijnstof Regelmatig, afhankelijk van de windrichting, ondervindt reclamant stankoverlast van de huidige stallen. Gesteld wordt dat de voorgestane uitbreiding zal leiden tot toename van geur en fijnstof. De kans op longontsteking neemt daardoor aanzienlijk toe. Wat reclamant betreft is dit een zéér ongewenste ontwikkeling en een flinke aantasting van hun woon- en leefgenot. <u>Reactie gemeente:</u> Korthedshalve verwijzen wij naar de beantwoording van reclamant 3, onder het kopje "Geur en fijnstof". Waardevermindering Reclamant vreest voor waardevermindering van hun woning. <u>Reactie gemeente:</u> Korthedshalve verwijzen wij naar de beantwoording van reclamant 3, onder het kopje "Waardevermindering".

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		Aansluiten bij onderbouwing reclamant 1 en 2 Reclamant verwijst voor een andere onderbouwing van zijn zienswijze naar de zienswijze van reclamant 1 en 2. <u>Reactie gemeente:</u> Voor de beantwoording wordt eveneens verwezen naar de beantwoording van reclamant 1 en 2.
5.	Reclamant 5	Uitbreiding Reclamant leest het plan samengevat als volgt. De activiteiten worden uitgebreid en de NH3 uitstoot per dier neemt wel af, maar het totaal neemt toe. Ook de geuremissie neemt toe, zowel totaal als per dier. De fijnstof emissie neemt per dier wat af maar het totaal neemt toe. Het plan is om de veebezetting uit te breiden van 167.000 vleeskuikens naar 227.000 vleeskuikens, een toename van 60.000 vleeskuikens, dus met 36% een erg grote uitbreiding. <u>Reactie gemeente:</u> Het betreft hier een grote uitbreiding. De gemeente gaat echter altijd uit van de aanvraag en neemt daar een beslissing op. Daarbij wordt de aanvraag getoetst aan het wettelijk toetsingskader van artikel 2.14 van de Wabo en worden alle relevante milieuaspecten beoordeeld. Het toetsingskader bevat milieunormen die voldoende bescherming moeten bieden aan de (directe) leefomgeving. Uit de beoordeling volgt dat de aangevraagde uitbreiding voldoet aan dit toetsingskader. De zienswijze leidt niet tot aanpassing van het besluit. Geur, fijnstof en geluid Reclamant stelt ten aanzien van geur, fijnstof en geluid het volgende. Geur: de uitstoot voor het nieuwe type stal is hoger dan het huidige type, de grote toename van de veebezetting heeft als gevolg dat er een grote toename van geurbelasting voor de omgeving zal plaatsvinden. Fijnstof: de uitstoot van fijnstof voor het nieuwe type stal is wat lager dan het huidige type, de grote toename van de veebezetting heeft als gevolg dat er een grote toename van fijnstof uitstoot voor de omgeving zal plaatsvinden. Geluid: de grote toename van de veebezetting heeft ook direct gevolgen voor de aanvoer en afvoer van voer, afval, brandstof, houtpellets, het vee zelf, etc. Reclamant stelt dat het voorgaande tot toename leidt van geluidsoverlast, fijnstof uitstoot van vrachtwagens, uitstoot van de kachels, stroomverbruik, risico op ongelukken etc. <u>Reactie gemeente:</u> Korthedshalve verwijzen wij naar de beantwoording van de zienswijze van reclamant 2 onder de kopjes “Geur, stank en fijnstof” en “Geluid”. Natuur Het bedrijf ligt 1 kilometer van Fochtelooverveen – deze uitbreidingen hebben een fors grotere belasting als gevolg. <u>Reactie gemeente:</u> De belasting die het bedrijf veroorzaakt op het Natura 2000 gebied Fochtelooverveen wordt geregeld in de vergunning Natuurbeschermingswet, thans opgenomen in de Wet natuurbescherming. Ingevolge deze wet is de provincie Drenthe bevoegd gezag. De betreffende vergunning is inmiddels verleend. Zie in dit verband ook onze reactie bij de zienswijzen van reclamant 1, onder kopje

Nr.	naam	Inhoud zienswijze en reactie gemeente
		“Natuurbeschermingsvergunning”. Aanvullende opmerking gemeente: Gezien de afstand van circa 2 km tussen de woning van reclamant en de vergunninghouder is het de vraag of reclamant belanghebbende is.